

នាំគ្នាតទៅ ។

នាងចូលក្នុងប្រាសាទហើយនាង សែនសោយសោកសៅ
 សម្រេចក្នុងចិត្ត ផ្អែកផ្អាកក្នុងក្បាលកៅ ទុកម្តាយម្តាយ
 ម្តងម្តងស្រាកស្រាន្ត ។
 ក្នុងចិត្តគិតថា ទៀងមេស្មហា គួរឬកណា
 លាភលះស្វះមក រកប្អូនកល្យាណ ទំនងនឹកស្មាន
 ជាគេករណា ។
 មិនដឹងអកុសល តែងតាមមកផ្តល់ មកផ្តាច់ស្មហា
 បង្ខំបង្ខំនាង ឲ្យបានឃ្លាតឃ្លា ឃ្លាតខ្លួនប្អូនគ្នា
 រៀមអើយឆ្ងាយសល់ ។
 ២៥៥- ឧប្រសព្វនូវ ប្រៀបដូចពពក ពពានដោយខ្យល់
 ត្រសែតត្រសាយ អន្ទាយលុះដល់ ទន្ទឹមវិលវល់
 ជ្រុលជ្រុសហួសទៅ ។
 លន្ទាចលន្ទឹម លន្ទន់ស្ទន់ស្ទឹម អណ្តែតល្បឿនស្ទៅ
 មៀងមើលមិនដាក់ ដូចអ្នកប្រសពៅ មកដល់លំទៅ
 នៃខ្ញុំប្អូនស្រី ។
 ប្អូនស្មោះក្នុងប្រាណ ប្អូនស្ម័គ្រគិតស្មាន បានរួមមេត្រី
 នឹងអ្នកប្រសស្នូន ខ្ញុំម្នាក់ពិសី ពិសុទ្ធប្រិមប្រិយ

ពិសេសសោភា ។
 មិនដឹងជាប្រាស ពីស្រីនិកស ខានឃើញមុខគ្នា
 រហូតជាតិខេះ រចេះឃ្លាតឃ្លា រហូតអសារ
 សោរស្តូន្យដឹងអើយ ។
 ទរទប់ភា ចិត្តរម្ងាប់ចូស្យា អំឡុងព្រះអើយ
 ពីដើមចេះផ្សំ ផ្គុំផ្គុំជាគ្រើយ ដទ្បូវម្តេចឡើយ
 លោមកផ្តាច់ផ្ត ។
 ២៦០- បើមិនផ្សំផ្គុំ គួរគិតគូរកុំ ប្រមាថវាយដេរ
 ប្រទេចផ្តាសា ជៀលថាឲ្យគេ ទតិកទៅថៃ
 ហៅចិត្តអប្រិយ ។
 បើមិនពាលិត ព្រះអើយគួរគិត អាសូរប្រណី
 មេត្តាករណា អនិច្ចាប្រសខ្ញុំ មិនគួរដេស្តី
 បណ្តាញវាយដំ ។
 អ្នកថ្ងៃប្អូនអើយ ប្អូនគិតទៅហើយ ហៅក្តីមិនសម
 អ្នកថ្ងៃមោះមក រូសរកអញខ្ញុំ ឥតករវាយដំ
 គ្មានខាងគ្នានយាត់ ។
 ពីខេះទៅហើយ អ្នកប្រសប្អូនអើយ ម្ល៉េះសមសាត់ស្រាត់
 នាំម្តាយនាំកូន ប្រពូនប្រព័ទ្ធ ជ្រៀតជ្រកប្រាកដ

ដូចកលសត្វធាតុ ។

ឧបេសំណាត់
សូមអស់ទៅតា
យើងបានសូមសាត់ ពិតប្រាកដជាតិ
រក្សាពុំឃ្លាត កុំឱ្យកើតព្យាបាទ
បៀតបៀនចិត្ត ។

២៦៥- សូមជួយឱ្យបាន
កុំឱ្យប្រែប្រួល
យើងចាំនាំប្រាណ មូលមួយនឹងគ្នា
នឹកសម្លាត់ឃ្លា សូមបានសេចក្តី
លឿនលុះនិរោធ ។

នាងផ្សងស្រេចហើយ កើតទុក្ខពុំស្បើយ គឺលាបប្រះប្រាណ
ច្រករៀមកែ អូលអាត់ពុំក្បាល តែងតែរំខាន
ពិតពុំល្អលើយ ។

នាងនឹកទៀតថា
បួននឹកអ្នកស្មោះ
ទៀងសេហា សំឡាញ់បួនអើយ
ចំពោះជាត្រើយ បើប្រាសអ្នកហើយ
កុំបានមូលមិត្ត ។

ក្នុងជាតិនេះណា
សមបួននឹងស្បើយ
អ្នកកុំនឹកថា បួនមានជីវិត
ប្រល័យពិត ។ សូមស្នេដ្ឋបដិក
ទៅជាតិទី១ ។

ប្រែសដ១
ចូល ពិតគ្រប់គ្រាន់
ក្នុងទីបួននេះ បួនគ្មាននិស្ស័យ
ប្រាថ្នាអាថ មិនមានអស់រលាយ

ការខ្សោះឡើយណា ។

២៧០- នាងនឹកសព្វគ្រប់
ស្រងូតស្រងល់
នាងនឹកសព្វគ្រប់ ទុកក្នុងសញ្ញាប័
ស្រងូតស្រងល់ ទៀងទល់ទុក្ខ
ហើយនាងសព្វ បន់អស់ទេព្វ
នឹងអស់វង្សព្រហ្ម ទុក្ខមកទុក្ខ
បង្កើនស្រីថ្ម ។
នាងផ្សងសព្វ បត់គ្រឿងទៅតា អ្នកបំភានៅឮ
សោឡសសតិមាន វិមានប្រពៃ សូមលោកជួយជ័យ
ជួយជាតេជញ្ញាណ ។
បើខ្ញុំបានជួន បានជួបប្រុសស្នេហា ជាតូចកណា
សូមឱ្យខ្ញុំរស់ ជាមនុស្សមែនមាន គេជះសីលបាន
ជៀងជួយការពារ ។
បើប្រាសប្រុសប្រាណ ក្នុងជាតិនេះខាន រួមសេចក្តី
សូមឱ្យខ្ញុំស្ងប់ ទៅតាបំដូចថា កុំសេចក្តីយណា
ជាមនុស្សលោកឡើយ ។

២៧៥- នាងនាថសព្វ
ទេវីនាងសោក
នឹកអស់ទៅតា ដូច្នេះស្រេចហើយ
អរោក្សវង្សស្បើយ តាហារជាត្រើយ

	គុំបុនភោគ ។	
នាងសោកកន្លែង	សង្រ្គឹសសង្រ្គឹង	សព្វចិន្តា
ថមថយគំរូរាង	ស្តុមស្តុនកាយា	កាយស្រ្តីធាត
	ដល់ដួលឈឺថ្កាត់ ។	
អស់ទាំងទាស	មេនសាវស្រី	ក៏ល្បឿនផងចាត់
គ្មានទៅជំរាប	សេដ្ឋីនោះថ្កាត់	ឲ្យផ្ទឹងសាសត្យ
	ពីនាងកើតទុក្ខ ។	
ទាសម្នាក់នោះ	ចរចូលទៅឆ្ពោះ	ជំរាបធុតុក
ថាបញ្ចក្រម្ភាស	ធីតាអង្សុក	អត់ទាំងទឹកភក់
	ចំណីអាហារ ។	
ឯភោគសេដ្ឋី	បានស្តាប់សំដី	មេនហើយណា
ក៏យំបាក់ធ្វើមក្តុក	វិតក្តចិត្ត	ប្រាប់ករិយាថា
	នាងអើយឥឡូវ ។	
២៨០- កេសរមាលា	កូនស្នូនគុំតា	អង្សុកពេកពៅ
គុំផ្ទឹងម្តេចទេ	មាសមេចូលទៅ	បន់ស្រន់ក្រែងត្រូវ
	ការក្សទេត្រៀក្ស ។	
ឯនាងករិយា	ឮប្តីចរោ	ភក់ភយភ្ញាញាក់
ហើររហៃ	សស្រកសស្រាក	ញញឹញញាក់

	ប្លែកតិសព្វផង ។	
ហើយទើបសួរថា	ហៃស្នូនគុំតា	ចូរនាងសាសន
ប្រាយប្រាប់មាតា	កាលគ្រានេះម្តង	ឲ្យម្តាយផ្ទឹងផង
	នឹងគិតមើលស្រី ។	
កូនកល្យាណ	នាងនឹកចង់បាន	របស់អ្វី ។
នាងប្រាប់ម្តាយកំ	ស្នូនគុំតាសី	ម្តាយមិនក្រក្រី
	រិះរកឲ្យបាន ។	
ឬមួយកូនកន់	កូនកូនអាក់អន់	នឹងខ្ញុំក្តីហាន
កស្តីផ្តួសផ្តាស	ឲ្យមាសកល្យាណ	ឬមួយមាសមាន
	ចិត្តចង់ទៅណា ។	
២៨១- កូនកូនប្រាសិទ្ធ	ប្រាប់ម្តាយឲ្យផ្ទឹង	នាង ។ ស្រីកំ
ម្តាយនឹងគិតគាន	ឲ្យបានដូចថា	ឬមួយមានប្រា-(១)
	ការកើតកល់អ្វី ។	
កាលនោះធីតា	កេសរមាលា	ប្រសើរស្រស់ស្រី
នាងស្តាប់មាតា	សួរសារប្លោះវែន	នាងរកសំដី
	គិតកែមុសា ។	
អ្នកម៉ែខ្ញុំអើយ	ខ្ញុំគ្មានគិតឡើយ	ទៅណាមកណា

១- កាយត្រូវ ប្រ តែនេះ សម្រួលតាមសម្ពុស្សកាល ។

មិនមានអាក្រក់	តូចតាចតិ	នឹងត្រូវស្រីការ
	ដល់តិចទៀតហោង ។	
មួយទៀតខ្ញុំគ្មាន	ចក្កគតិចតិ	ទ្រព្យធនអ្វីផង
ខ្ញុំឃើញខ្ញុំ	ព្រួយព្រួនកន្លង	កន្លងសៅហ្មង
	មិនមានល្អល្អើយ ។	
ដៃបាយទឹក	ខ្ញុំគ្មានបើទឹក	ឃ្លានដល់តិចទៀត
ដូចជាចុកឆ្កល់	កាយកល់ល្ងើងល្ងើយ	អ្នកក្លាយកូនអើយ
	ខ្លួនកូននេះណា ។	
២៧០- បើកច្នៃទៅ	សមខានបានទៅ	ឃើញមុខមាតា
ម្តាយនាងបានស្តាប់	សាសនាពុទ្ធិ	ភិក្ខុយន្តកម្មា
	ពោកពាន់កន្លង ។	
ស្នាស្ទុះទៅមក	រកទៀនចូបយក	មកអុជជាម្តង
ដោយលើអង្ក	បន់បែកគ្រូផង	អន្ទរក្សផ្លង
	សំពះថែថា ។	
ទុក្ខបាណ្ឌវយ	ចំបូរទាំងឡាយ	សូមលោកមេត្តា
ស្តោះព្រះសុខសេចក្តី	អស់ជម្ងឺណា	ឲ្យនាងចាចជា
	ពីថ្ងៃនេះទៅ ។	
បីសាច្ចៈខ្មោចខ្មាំង	ពីក្រៅនៃគំនាំង	មានអស់លោកកូរ

ចង្រ្កះចៀសចេញ	បណ្តាញពុទ្ធិ	ឲ្យជ្រកប្រាជ្ញា
	កុំឲ្យលាយខ្សឹ ។	
ឯនាងស្រីកន់	ស្តាប់ម្តាយបែបនេះ	នាងធ្វើសម្ល
ម្តាយយល់កូនបាន	ស្រាកស្រាន្តបន្ទុំ	ផ្តាំអស់មេន
	ភីលៀងរក្សា ។	
២៧១- ហើយនាងចេញខ្ញុំ	មកប្រាប់សេដ្ឋី	ជាប្តីភាគា
និយាយរៀបរាប់	សព្វគ្រប់ប្រការ	ដូចកាលចារា
	ចម្រើនមកស្រាប់ ។	
ឯភោគសេដ្ឋី	បានដឹងសេចក្តី	ប្រពន្ធប្រាយប្រាប់
គិតលៀងមេមត់	ដែលគុត ។ ដាច់	ប្រើប្រាស់ប្រញាប់
	រត់រករក្សាភ្នាក់ ។	
អ្នកខ្លះធ្វើពន	ភោគបាយស៊ីបាន	មានកាំងយូន្ត្រ
ស្វាធម៌ទឹកអប់	ដាក់គ្រប់សណ្តិត	រណ្តាប់ច្រើនក្តាត
	ខ្លះរៀបរាប់ភ្នាក់ ។	
សំពត់ពាក់ពន	ទាំងឡើងស្តាំមាន	តែរកតែចែង
ត្រីសាច់ញ៉ាំក្លា	គុរគាត្រលែង	រៀបគ្រប់ដំណែង
	ដំណើរសេនលា ។	
អ្នកខ្លះសោតរត់	ទៅរកមេមត់	បានមកម្នីម្នា

លេងក្នុងចក្ខុវិស័យ បន់ស្រន់បូជា មេមត់នោះវា
 ចូលជាប់ជាប់ខ្លី ។

៣០០- សាកសួរថា វិហាសសុដ្ឋាន កេយ៍និរុត្តិ
 កាលនោះអ្នកស្នំ បង្កើហើយស្តី ថាលោកសេដ្ឋី
 ឲ្យយើងកេអ្នក ។

បុត្រិកល្យាណ មិនសូវសុខសាន្ត គួរមានចុះ
 តើត្រូវកលក្ខី ចូរស្តីកុំលាក់ ប្រាប់យើងឲ្យដាក់
 កាលគ្រានោះម្តង ។

មេមត់មើលដៃ មើលទាយចំក៏យ បំភ័ន្តសាសន៍
 ថាគាងធីតា បុត្រភ្នាស្នេហ៍ស្នង ក្រវកលគេហោង
 ស្រូចព្រលឹងបាន ។

ហើយប្រើព្រាយមក ធ្វើទុក្ខសៀកសិក ឲ្យឈឺខ្លួនប្រាណ
 ឲ្យធ្លុំបាយទឹក មិនឲ្យនឹកឃ្លាន ដូច្នោះមែនមាន
 គួររៀបឲ្យបាយ ។

ហៅព្រាយចេញមក ឲ្យទទួលយក អាហារចំនីខ្យាយ
 មនុស្សឮដូច្នោះ ស្នាស្ទុះប្រញាយ តែកេស្រាបាយ
 ត្រីសាច់ញ៉ាតា ។

៣០១- ដាក់វៃហើយដោក ទងត្រង់សោត ប្រេងស្បែកគន្លា

អុជទៀនអុជតូប ក្រគូបមហិមា លើកមកម្លីម្លា
 ដាក់នៅមុខកន ។

ហើយវាយក្នុងកែ មេមត់វៃ ចាប់លាដបាចបាន
 ហើយស្រែកហៅព្រាយ រាយមាយមួយមាន ទើបឲ្យដូនរាង
 ដូនខ្មោចព្រៃទៅ ។

ហើយមេមត់ថា ខ្មោចចេញទៅណា អំពើវៃទៅ
 ក្នុងកន្លងភា បុត្រភ្នាស្នេហ៍ រកថ្នាំជីកទៅ
 ទើបបានសះជា ។

មេមត់ចេញទៅ សេដ្ឋីនោះកូរ ឲ្យរកពេទ្យ
 ដែលធ្លាប់តូកែ មើលគេសព្វគ្រា រកបានហើយណា
 នាំចូលមកថ្កាន ។

ដល់ផ្ទះសេដ្ឋី យល់ហើយហៅខ្ញុំ អង្គុយប្រេងប្រាណ
 និយាយរៀបរាប់ ប្រាយប្រាប់ព័ត៌មាន សូមដាំថ្នាំបាន
 ឲ្យទៅកវិយា ។

៣១០- យកទៅឲ្យនាង ដាំដឹកលាបលាង នៃអំពើវៃ
 កវិយាយកដូន ឲ្យកូនកុំភា បង្គាប់អស់ពា-
 សិទ្ធិក៏ដរ ។

ឲ្យដាំឲ្យនាង ដួតដឹកលាបលាង អំពើកុល្ល

នាងពុកធ្វើស្រួល	ទទួលស្មោះសា	សំពះហើយយក
	ថ្នាំនោះទុកទៅ ។	
ឯនាងមាតា	ថ្នាំស្រេចហើយណា	ក្រោកដើមកក្រៅ
អង្គុយខាងច្នៃ	ស្រដីមកទៅ	ឯបុត្រស្រីពៅ
	ពីក្រោយមាតា ។	
តែងទល់ទុក្ខក្តៅ	ស្រងល់ស្រងៅ	ស្រងូតកក្រា
សញ្ចប់សញ្ជឹង	តែងថែថា	ឧទេសាលណា
	នាងនឹងបានស្បើយ ។	
សេដ្ឋីចិតា	ថាវិថ្នាំពេទ្យ	ច្រើនក្រែងត្រើយ
បង្ខំតប្បន្តាន	មិនមានស្តាយឡើយ	តែងទិញរឿយ ។
	រៀនរាល់ថ្ងៃធំ ។	
៣១៥- នាងនាថទៅ	គិតពង្សពោធិ	រកៀសកាំ
កន្លងរង្វាចផ្សា	ទុកក្រៀមក្រំ	សេរីនៅរត់ចាំ
	ដួងដួងកស្តា ។	
លង់លុះគ្រាន់គ្រប់	ប្រាំមួយដំណូង	ផ្ទះហើយគិតថា
ធ្វើម្តងបានជូន	ប្រុសស្នូនស្នូហា	ចង់ទៅលេងផ្សារ
	ក្រែងបានជួបអ្នក ។	
នាងគិតច្នោះហើយ	ក្រែកអរតស្បើយ	ក្នុងចិត្តស្មោះស្ម័គ្រ

៣១៥-

ហើយនាងនិភា	លាលីចេញជាក់	ស្រីផងគ្រាក
	គន្រីកតាមទៅ ។	
បានដល់ផុតក	ទុនអង្គុយប៉ុក	ក្រួញក្រាបស្ងៀមទៅ
សេដ្ឋីយល់បុត្រ	ជាសុទ្ធល្អញ្ញាល្អ	មកដូច្នោះកូ
	ដណ្តឹងថែថា ។	
ហែនាងកូនស្នូន	ពន្ធក្នីមខ្លួន	សំឡាញ់ចិតា
នាងមករកអ្វី	កូនស្រីចរចោរ	ប្រាប់ផុតកក
	មាសផុតកអើយ ។	
៣២០- កេសរមាលា	ស្តាប់ពាក្យចិតា	សួរដូច្នោះហើយ
នាងឧទេសកាយ	និយាយគ្នាសរឆ្លើយ	ថាអ្នកផុតក
	ស្តាប់កូនចរចោរ ។	
ចែផុតកណិត	ឲ្យសេដ្ឋីវិភ	មែនមានជន្ម
ចិត្តខ្ញុំកូនពៅ	ចង់ទៅលេងផ្សារ	មៀនមើលអស់មហា
	ជនចូលទិញដូរ ។	
ក្រែងគ្រាន់រសាយ	អស់រោគទាំងឡាយ	ក្សេមក្សាន្តុបាទចូរ
ដោយចិត្តសប្បាយ	នឹងគិតនឹងគូរ	អ្នកផុតកសួរ
	ឲ្យទុកកូនស្បើយ ។	
សេដ្ឋីចិតា	ឮដូច្នោះថា	ម្តាយផុតកអើយ

ក្រុំលក់ផ្កាស្រី ខ្លាសកេតុនអើយ ក៏ទ្រង់ទៅហើយ
 អាត្រាត់ក្រែងឆ្ងាយ ។

នាងស្លាប់ឡើយ ច្រោះហើយកើតទុក្ខ ទោមនស្សក្នុងកាយ
 នាងសោយសោកា ថ្ងៃនិងថ្ងៃនៃកាយ សម្លាប់អន្តរាយ
 ថ្ងៃនេះថ្ងៃស្អែក ។

៣២៥ ឧត្តរទៅគ្រប់ ថប់ហើយដែលថប់ នឹងខ្លួនពន់ពេក
 កើតទុក្ខធ្ងន់ធ្ងន់ ព្រួយព្រួនអនេក អនន្តចំឡែក
 លើសគេចំនិច្ចាយ ។

សេដ្ឋីយង់យល់ នាងនាថនិមិល កូនកន់ទោមនាយ
 នាងសោយសោកា លោមថាស្លូនកាយ កូនកុំសោកស្តាយ
 សឹមឡើយទៅ ។

តែនាងឈប់សិន ត្រូវតិកឲ្យដួន បាំងជុំទៅ
 នាងស្តាប់បំភា លោមថាច្រោះត្រូវ ទៅរោមទៅ
 បាទ្តាសោកា ។

នាងលើកហត្ថា សំពះបំភា មាតាថ្ងៃថ្ងៃ
 ហើយសិនត្រេកអរ សាទរចិត្តា កាលនោះឯមហា
 សេដ្ឋីឲ្យហៅ ។

ចិនជាមេការ អស់បារមីម្នា រួសរាន់ទៅរើ

ស្តាប់គ្នាគ្រប់ប្រក គ្រប់ល្អកនិក្សនៅ អាហារិកុនេថ(១)
 នៅផ្ទះល្អាកដាប់ ។

ឆ្ងល់ ឯចិនមេការ ឮហើយមីម្នា ស្តាយស្តាយប្រញាប់
 ស្ងៀកពាក់ទោកា ប្រញាប់ប្រញាប់ ដើរលឿនដាប់ ។
 បន្តិចទៅដល់ ។

ឡើងទៅលើផ្ទះ ក្រាបក្រញូសំពះ ឧបអង្គកាយកល់
 សេដ្ឋីសោមនស្ស ខ្មែរខ្លះខ្លះខ្លាញ់ អ្នកមានទេសចារល់
 ទៀបនឹងអាត្មា ។

ចិនសោកស្សរទៅ សេដ្ឋីនិក្សទៅ ចំណែកអាត្មា
 សេដ្ឋីស្តាប់ស្តាប់ សព្វគ្រប់វាចា ធ្លាស់ធ្លើយទៅថា
 អញឲ្យហៅឯង ។

ជាមេការឈើ មកនឹងជួលធ្វើ ផ្ទះចំប៉ីល្អង
 ធ្វើជាផ្ទះផ្សារ ផ្ទះចារទេន្តង តើអស់ពួកឯង
 យកល្អល្អប៉ុន្មាន ។

ចិននាយហ្វូ(២)ថា ខ្ញុំជួលសព្វគ្រា បីល្អងនោះបាទ
 តែប្រាំយេបាទ ខ្ញុំឃ្នកកាមមាន សេដ្ឋីធ្វើយក្តាន

១ ពាក្យចិន = អ្នកធំ ។
 ២ ពាក្យចិន = អ្នកត្រួតត្រា អ្នកកាត់បញ្ជី ។

អញ្ជើញតាមវ័យ(១) ។

៣៣៨- ឯងធ្វើឲ្យជាប់

រូសកន់ប្រឡាក់ប្រឡាក់ រៀនសរសៃ

ធ្វើគ្រងដើមជ្រូក

ប្របញ្ជាទោះនៃ ក្រវ៉ាត់ក្នុងស្រុក

បោមរកម្រគប់គ្នា ។

បទពំនោល

២០០- បទពំនោលខ្ញុំពណ៌នា ឯចិនមេការ កាលណាបើបានដើរដល់ ។

គ្រីហារហៅគ្នាចល់ ប្រាយប្រាប់ការល ឆាយសព្វគ្រប់គ្នាប៉ុន្មាន ។

ប្រដាប់ដឹងដែកគ្រប់ប្រាណា ប្រុងប្រៀបមិមាន ភាគខ្លះកន្លះឡើយ ។

អូសឈើសារតើមកហើយ គរទុកជាគ្រឹយ ចាត់ចែងតែងដាក់មុខគ្នា ។

ខ្លះចាំសសរសារសា ខ្លះសោតអាត្មា គ្រាលក្របខ្លួនគេរាល់ ។

២០៥- ខ្លះវាយគោះដាច់ចល់ ខ្លះរៀបឆ្និតរាល់ តិកតិក្សក្សាច់ច្រឡង ។

ការបោះផ្ទាំងផ្ទាំងបង្កើន ប្រុងប្រៀបតុល្លង់ ដឹករណ៍វាសសរ ។

តម្រង់ត្រឹមត្រង់ត្រូវល្អ ដាក់រកយា- នូតបោះដំដកគោលក្រាលក្តារ ។

ពាក់ផ្ទាំងគង់ផ្ទាំងហើយណា ក៏ខ្លួនក៏ខ្លា យោងមេដិចូលដល់ដាក់ ។

បោះដំដកផ្ទាំងផ្ទាំងតាមដាក់ ត្រឹមត្រង់សន្ធាក់ ហើយវាយបង្កង់ស្រេចស្រាប់ ។

២១០ ប្រក់រក្សៀវរុសៀវរៀងចំណាប់ ឬកបាយអន្លាប់ យកមកធ្វើជាដុំភ្នំ ។

ធ្វើទារអនុរុកព័ន្ធ គន្លឹះយាត់យ៉ាង ប្រយែងប្រយ័ត្នគុណក្រៃ ។

១- ពាក្យសៀម ខ្មែរថា ចិត្ត ។

ធ្វើស្រាប់ស្រេចហើយនៃ តាំត្នាលវៃ វៃវិន័យព័រមកត្នា ។

រឹងនាយហ្វីមេការ ចូលដំរាបមហា- សេដ្ឋីថាទេលាកអើយ ។

ខ្ញុំបាទសន្តិដុះចូហើយ មិនមានខានឡើយ សូមទានប្រាក់ក៏ពុទ្ធចៅ ។

២១៥- សេដ្ឋីពូហើយចៅកៅ ប្រើប្រាស់កៅស៊ូ ទៅហៅខ្ញុំអ្នកនាយឃ្នាំង ។

ចៅនោះគេស្មុះក្នុងតាំង សារខ្លួនក្លោះភ្នាំង គ្មានហង់គ្មានហចឡើយណា ។

ដល់ទៅស្រែកហៅប្រាប់ថា អ្នកឃ្នាំងលោកមហា- សេដ្ឋីឲ្យហៅតាប៉ាវ ។

រឹងនាយឃ្នាំងបាទស្តាប់ រៀបខ្លួនប្រញាប់ ចរចុះរូសកន់តទៅ ។

ដល់ហើយទុនអង្គុយនៅ សេដ្ឋីត្រឡប់ ក្រឡេករមិលមើលដាក់ ។

២២០- ហើយថាការយកប្រាក់ ម្តែវណាជៀសដាក់ ពាក់ពន្ធបាឡាយឃ្នាំង ។

ទៅចុះដាច់ឡើងកុយូរ នឹងកាលគិតគូរ រកចំញុំចំញុំដាក់ជ្រូក ។

នាយឃ្នាំងទុនកាយក្រាបលា ខំចរយាត្រា ដល់ឃ្នាំងចាក់ឈោយក្រាប ។

រាប់បាទម្តែវណាដាក់លាក់ យកជើងពានដាក់ កាន់ដើរលើចុះទៅ ។

លីលាយាត្រាតាមផ្លូវ គ្រាប់កាត់សំដៅ ដល់ហើយលើកដូនសេដ្ឋី ។

២២៥- រើរាប់គ្រាន់គ្រប់ម្តែ ប្រគល់ទៅខ្ញុំ ឲ្យចិននាយហ្វីហើយណា ។

កាលនោះឯចិនមេការ សំរោះលាមហា- សេដ្ឋីទៅដុះខ្លួន ។

ហៅគ្នាមកគ្រប់ចំនួន គិតគូរវែបចូន រាប់ប្រាក់ចាត់ចែកគ្នា ។

ខ្លះចំញុំការកៀនចំញុំស្រា ខ្លះចំញុំកញ្ចក់ ចំញុំមាន់ចំញុំមីស៊ីដឹក ។

ខ្លះលេងធូរចាំពុំនឹក មួយយប់ទល់ព្រឹក គ្មានគង់កាសមួយទៅផ្ទះ ។

២៣០- ព្រោះគេទទួលបានឈ្នះ ទាល់តែស្រឡះ លើនិយត្តិភ័យខ្លា ។
 ក្នុងខ្លះខ្លះក៏ទ្រង់ព្រោះ ជាហិរនេរហា ចាក់បាក់ដៃដីដា ។
 នឹងថ្ងៃនៃសំដែងកាលគ្រា កាលក្រោយចិនលា ឯមហានេស្តីឯងអាច ។
 ច្រើនប្រាណ្ឌវ្យាយាម រូសរាតសម្លាត រកទិញទំនិញទាំងឡាយ ។
 ទិញហូលទិញព្រៃប្រញាយ ទិញលក់ល្បីនិស្សាយ បែងព្រហ្មមេឡើងមិ ។

២៣១- ទិញទៀនសន្លឹកសន្លឹម ទិញប្រេងទិញរូប ចិត្តិ(១) ឡើងហារិវិចិត្ត ។
 ទិញគ្រឿងបិទទិញដាក់ ទិញទាំងទាស្រាក់ កន្លោះទិកាកុមារ ។
 ទិញសព្វគ្រាន់គ្រប់ពោលាស គ្រឿងធម៌គ្រឿងព្រាស្ត្រ មិនមានខ្លះភាគអ្វីឡើយ ។
 ជញ្ជូនដាក់ផ្ទះស្រេចហើយ រៀបចំជាគ្រឿង ដូចដោយចំណាំផ្ទះផ្សារ ។
 ហើយចាត់គ្នាឱ្យព្យាបាល ខ្លះឱ្យយាត្រា ចូលទៅដំណេសេដ្ឋី ។

២៣២- ដល់ហើយក្រញូក្រាបសិរសី ដំណេសេចក្តី ថាខ្ញុំទិញទំនិញផង ។
 សព្វគ្រប់ដ៏គួរជាម្តង សេដ្ឋីឆ្លើយឆ្លង សួរថាទិញអស់ប៉ុន្មាន ។
 នាយឃ្នាំងបើកបញ្ជូន ដឹងហើយឆ្លើយថា ថាទិញអស់ណែនមួយពាន់
 ទ្រព្យគួរសំខាន់ក្រែលគ្រាន់ សព្វគ្រប់អីក៏ដឹង ល្មមនឹងលក់ដូរហើយណា ។
 សេដ្ឋីស្តង់ស្តាប់រំពា នាយឃ្នាំងថា គ្រេកអរក្នុងចិត្តអស្ស័យ ។

២៣៣- ហៅខ្ញុំមកជុំជាគ្រឿង ប្រាប់ថាហេងអើយ ទៅប្រាប់ចូនកែវកល្យាណ ។
 ឱ្យនាងរូសរៀបខ្លួនប្រាណ នឹងកាលទេញគ្នាន ទៅលក់ដូរអស់អីក៏ដឹង ។

១- ពាក្យចិន ឡើងសម្រាប់លាងគ្រឿងច្រើនប្រាស់ ។

ព្រះស្តាប់ហើយយោគយ្យាន់ លុតលាស្រកន់ ចរចូលដំណេសីកា ។
 ដល់ហើយក្រញូក្រាបសិរសា ដំណេសីថា បពិត្រអ្នកខ្លាស់ខ្ញុំអើយ ។
 ប្រសាសន៍លោកតាជាគ្រឿង ច្រើនមកហើយ ដំណេសីខ្លាស់ទោមឆាយ ។

២៣៤- ឱ្យរៀបប្រុងប្រៀបអង្គការ ប្រាប់ប្រាប់ទាំងឡាយ ឱ្យរៀបខ្លួនទៅដាក់ឱ្យរា ។
 ទៅស្រស់ស្រីធីតា បាទស្តាប់រំពា ទាសីដំណេសីច្បោះហើយ ។
 អរឯងអង្គឯងឱ្យឡើយ នឹកថាអញអើយ អញបាទដូចគ្នា(១) ប្រាថ្នា ។
 ហើយនាងចូលស្តិតស្តិ ពិចិត្ររងថា អប់សិរសីសុខនាម ។
 ក្លាយខ្លួនក្រអូចខ្លាឃ្នា ភ្នំស្រេចលាចរ- មៀតមៀតលាឡើងទ្រង់កាយ ។

២៣៥- លាចស្រេចលេចឆេងតែងកាយ សិរតេសាលាយ លាចប្រុងប្រុងចាប់ខ្មៅ ។
 ក្រាម្លូផ្ទះផងដាក់ម្សៅ ស្រេចស្រស់ទោមឆៅ ចាប់យកសំណត់សន្តិម ។
 យ៉ាងឯកល្អប្លែកអង្គឱ្យ មកស្ងៀមស្ងៀម អម្រូត្រូវចិត្តទោមយង់ ។
 ពាក់កាប៊ុកក្រៅទង់ល្អ លេចផ្កាលេង លើបរលោងល្បីនិទុ ។
 ចិនចាវយ៉ាងគ្រាន់ជាហិម មៀនមើលសិក្ខិសម ស្រគំស្រគត់គ្នាគាប់ ។

២៣៦- ទំហូត្រូវពេជ្រទាំងគ្រាប់ មានគ្លីនិទិតដប់ នឹងកប៉ះថ្ងៃកុំបាទ ។
 ចំពោះនិទិតពេជ្រស្រពា ថ្ងៃស្រប្រមាណ កល្យាណពាក់គ្រប់ទាំងគ្រាប់ ។
 ខ្សែដៃក្បួនពេជ្រព្រាម ព្រៃព្រាមលាម ទើបមកកេជ្រល្អ ។
 ជាសង្កាចរុចព្រាណិ ស្ទើរខ្សែស លែងលើក្រែងព្រាងព្រាសព្រាល ។

១- ពាក្យចុកណា = ចំណង ។

វិទ្យុខ្លួនមាសត្តិទេវតា ទេវីវិសាល នាងរៀបខ្លួនស្រេចហើយណា ។
 ២៦៥- ហៅស្រីចាសីបរិវារ សម្រាប់ភាគ ឲ្យរៀបចំខ្លួនទី១ ។
 អស់ខ្ញុំកុះកុំប្រើខ្មែរ មូលមកពេញព្រា សាទ្រុស្រីសេសាភា ។
 តែភិក្ខុស្រៀកពាក់គ្រប់គ្នា ចរចេញលីលា មកជុំនៅក្រៅហើយណា ។
 សេដ្ឋីមាតាបិតា សំរៀបភាគ ទី៣ជូនចុក្រពៅទៅខ្ញុំ ។
 រឿងរ៉ាវរិកាប្រុសស្រី ចាស់ៗ នោះខែ ឲ្យនៅចាំផ្ទះសម្បែង ។
 ២៧០- ស្រេចហើយសេដ្ឋីចាត់ចែង ឲ្យរៀបគ្រែសង ទាំងបីបានហើយលីលា ។
 ព្រមអស់ពួកបរិវារ ហែហមមមហា- សេដ្ឋីទៅដល់ហើយហោង ។
 ចរចូលក្នុងផ្ទះជាម្តង រៀបទំព័រផង ផ្គូផ្គងលើកថាយបិតា ។
 សេដ្ឋីស្រីដីទៅថា កូនទី៣ភាគ ថាម្ចាស់កូនកែវឥតុក ។
 នាងទី៣យកខ្ញុំណាទុក គ្រាន់ឲ្យជួយលក់ ថែទាំរបស់ធនធាន ។
 ២៧៥- ឯអង្គនោះយង់អ្នកឈាន ឧទ្ទេសប្រាណ លំពះសេដ្ឋីបិតា ។
 ថាខ្ញុំសុំទុកបរិវារ ប្រាំបីនាក់ណា ទំនុកទុកចិត្តខ្ញុំ ។
 ហើយនាងរើសស្រីក្រមុំ មានរូបស័ក្តិសប សិរិចេរកាលាស្តខ្លួន ។
 ចេះចាមចេះចិនចេះយួន ចេះសៀមសំខ្លួន លាវកាវកួយព័រដ្ឋាភិវង្គ ។
 ចេះគ្រប់ភាសាផ្សេងៗ មកទិញដូរដឹង មិនអាចថុនខ្លួនបានឡើយ ។
 ២៨០- នាងជ្រើសរើសបានគ្រប់ហើយ ឆ្កែចិញ្ចាញស្បើយ ប្រមាណមុខជាដូចម្តី។
 កាលនោះឯអង្គសេដ្ឋី ផ្តែផ្តាំចុក្រ ហើយនាំករិយាទៅផ្ទះ ។

នឹកអាក្នុងចិត្តពេកណាស់ ភ្ញីគុប្បត្រចុះជ្រះ ស្រឡះព្យាជិរេតា ។
 ល្ងាចៗ តែងតែលីលា ទទួលចុក្រភ្លា យកទៅទិញគ្រឹះស្ថាន ។
 ព្រឹកឡើងទើបជូនមកក្នុង សព្វថ្ងៃមិនមាន ភាពទានដល់មួយវេលា ។
 បទកាកគតិ
 ថែរថេកាកកាល នាងនាថវិសាល វិសេសសេសាភា
 នាងមកដាក់ទាន ធនធានជា ។ កាលនោះមនុស្សម្នា
 ចូលមកអំពីកង ។
 កាន់ប្រាក់កាន់កាស មីរមកពេញពាស ចូលទិញទ្រព្យផង
 ផ្សំនឹងចង់មើល រូបរាស្ត្រហ័ស្ត្រ មានល្អកន្លង
 លើសលែងនាមា ។
 ស្រីប្រុសចាស់ទុំ កំឡោះក្រមុំ ស្រុកស្រែចំការ
 មូលមកទិញដូរ ទិញម្ហូទិញស្វា ខ្លះទិញក្រហ
 បារីបារីកង ។
 ខ្លះទិញនំនែក ដំណាប់សណ្តែក ទំនាន់ប៉ុន
 អ្នកខ្លះទិញចាន ដើងក្រានទិញឆ្នាំង ខ្លះទិញត្រៀងកាំង
 ត្រៀងទេសទាំងខ្សាយ ។
 ៣២០- ខ្លះទិញអង្ស្រះ កម្រិតប្រើប្រោះ ទិញល័ក្ខលៀងស្វាយ
 ទិញក្រាសកញ្ចក់ គ្រុះមុខឃើញស្តាយ ទិញរដ្ឋសហយ

	មិនឲ្យពាក់ចិត្ត ។	
ខ្លះចិញ្ចឹមគ្នា	ក្រមួនមាត់ស្រាប់	ក្រអូបពេកពិត
ចិញ្ចឹមរូបវិបត្តន្ត	ចិញ្ចឹមកូនកាំបិត	អ្នកខ្លះចិញ្ចឹមស្និត
	សិរកេសាសាយ ។	
ឯនាងនិមិល	ចង់ដឹងកិច្ចកល	ព្រៀមរោមតាយ
សួរសាច្រស្រីយ	ថ្នាំវិជ្ជាអ្នកតាយ	អ្នកនៅជិតឆ្ងាយ
	ចង់ចូនកល់គា ។	
ក្រែងឃើញអ្នកខ្វះ	លំបាកខ្វះគិត	កូននិងមាតា
តែងដើរសូមទាន	កល់កនកល់ផ្សារ	អន្សាវនេះណា
	អ្នកបានឃើញផង ។	
ឯអ្នកផងគ្រឿង	ថាអ្នកនាងអើយ	កុំឃើញឡើយហោង
តែគ្នាមុនមាន	បានឃើញច្រើនផង	តែងដើរហោង
	សូមទានដោយផ្សារ ។	
១២៨ ឥឡូវបាត់យើង	រសោះសូន្យកុំដឹង	ជាទៅហែនណា
នាងពូជ្ឈុចោះ	អេរមុនចិត្ត	គឺនឹកក្នុងឡ
	កើតខ្ពស់កុំស្បើយ ។	
នឹកក្នុងចិត្ត	ច្របូសរស្មហា	បុណ្យប្តូរអើយ
អ្នកនាំមាតា	ទៅណាទៅហើយ	ប្តូរមិនដឹងឡើយ

	បួនរងខ្ពស់ ។	
យូរលង្គណាស់ហើយ	ទុក្ខបួនកុំស្បើយ	រៀនកល់តែនាំ
ឥឡូវបួនមក	រិះរកគយឃ្នាំ	មើលផ្លូវទំពំ
	អ្នកប្រសូបួនដល់ ។	
នាងតែងតន់គិត	រំខានក្នុងចិត្ត	រសាច់រសល់
រសេះរសោះ	ទន់អស់កាយពល	ទល់គប់ច្រមល់
	ស្មើគ្រឿងជាម្តង ។	
ទៅក្បែរក្រវែង	សួររកសព្វថ្ងៃ	គ្មានសល់ឡើយហោង
នាងច្រើនប្រាថ្នា	ដើរជាសាសន៍	និយាយទៅផង
	នឹងអ្នកនាង ។	
៣៥០-អ្នកអើយខ្ញុំគិត	មានចិត្តអាណិត	អនាថអនិច្ច
អ្នកខ្វះហិនហោច	ក្រមោចកំព្រា	ចង់ឲ្យទានគ្នា
	ជាទ្រព្យអ្វីៗ ។	
ដួនថ្ងៃមួយណា	មានសិស្សអាចារ្យ	ជាកូនមន្ត្រី
លីលាមកដល់	មណ្ឌលនាងខ្ញុំ	ចូលចិញ្ចឹម
	បារាំងយ៉ាងធំ ។	
ដាក់ក្នុងហោប៉ៅ	កូនដែកកូសនៅ	ដក់ហុយដង្កំ
ដើរលេងគ្រឿង	ធ្វើបូកឯផង	ដើរលេងលាយខ្លី

មុខផ្ទះនាងណា ។
 លុះគូនាងស្តី ដូច្នោះហើយខ្ញុំ គ្នាសំឡើយទៅថា
 បើនាងឲ្យបាន ចង់បានផល កូនសិស្សអាចារ្យ
 មួយនោះក្រៅក្រ ។
 ក៏ត្រីកំព្រា គ្មានញាតិកា ទើងគេឡើយនៃ
 មកតស្រុកគ្នាយ ទើងមាយយូរយូរ ម្តាយសោភកក្ស័យ
 ៣៧៥-មកនៅដោយសារ ទៅតែម្នាក់ឯង ។
 គ្មានបានរៀនសូត្រ ទើងលោកគ្រូកា លោកប្រើផតក្រែង
 សំពត់មួយចាស់ របៀនសោះផង ប្រើចាំនិពន្ធក្នុង
 ពីរដំណូងដំណូង គ្មានខ្លះក្បាលមួយ ។
 បើនាងមេត្តា កណ្តាចប់ណះ ពុកផុយលួយ
 គ្រូតភ្នាក់សត់ ប្រាំស្បែកតែមួយ ខ្ញុំមើលទៅព្រួយ
 បើនាងមេត្តា ចិត្តជួសសព្វថ្ងៃ ។
 គ្រូតភ្នាក់សត់ ឲ្យអ្នកនោះណា សមបានចុណ្យក្រៃ
 ទុកតិហិនហៃ បើបានកាស្រីយ ។
 ទាំងស្តាប់ហើយណា គ្រូកសោមនស្ស ពន់ពេកក្រៃក្រាស់
 នេះសមរៀមរក្ខ ប្រាកដជាកំច្បាស់ មកនៅទីនេះ

អាចារ្យនោះនៃ ។
 យល់មែនមិនឃ្លៀង មិនមានជ្រៅជ្រួន ឯទៀតដទៃ
 ប្រាកដជាអ្នក វិលកូណ៍ប្រពៃ ចូនអរចូនភ័យ
 ក្រែងមែនមិនមែន ។
 ៣៦០-ទើបនាងធីតា គិតក្នុងប្រាជ្ញា ជំនែវៃកូន
 ប្រាជ្ញប្រាយសុសសព្វ គ្រាន់គ្រប់សល់សែន ឆ្លើយថាបោះមែន
 តាំងមកឲ្យខ្ញុំ ។
 ទើងបានឲ្យបាន មាសប្រាក់ធនធាន ហូលវែត្រងហឹម
 នូវអស់អាហារ ពិសាស្នូស្តីសម បើអ្នកបាននាំ
 មកដល់ដួងថា ។
 ខ្ញុំឲ្យភ្នំនេះ ឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ពេញចិត្តចិត្ត
 សំពត់ហូលដរ ការខ្សែត្រៃក្តៅ ជាហឹមយ៉ាងជា
 មានគ្រែស្បែកផង ។
 បុរសនោះឆ្លើយ ថាហៃនាងអើយ នោះទុកនារយើង
 នាងជាបើបោះ ទៅចុះឆាប់ឡើង រៀនសែដើង
 តាំងមកឲ្យឆាប់ ។
 បុរសនោះលា នាងទៅម្តីមា ស្រុកក្រប្រញាប់
 បានដល់ហើយណា លីលាឡើងឆាប់ ផងយុវីមជ្ឈម

នឹងសេដ្ឋីច្បង ។

៣៦៥- ខ្ញុំប្រឡងប្រាប់ប្រាយ ស្រឡាចចេញអាយ ទៅយកសំពត់

នាងកូនសេដ្ឋី ពិសិពិសុទ្ធ កេស្តកុទ្ធិត

គេនឹងឲ្យទាន ។

សេដ្ឋីច្បងឆ្ងាយ ថាវៃហ្មតអើយ ខ្ញុំមិនគួរមាន

សំពត់ល្អល្អះ លឿនណាស់លើសប្រាណ ខ្ញុំបាទមិនហ៊ាន

ទៅទេអ្នកអើយ ។

បុរសនោះថា ឯងស្តីនោះណា ពុំត្រូវសោះឡើយ

គេឲ្យទានទេ ម្តេចវែរកោះតើយ មកទៅអាអើយ

អញនាំទៅយក ។

មិនថាវៃមាត់ វែល្អកចាប់ហត្ថ ពោធិ៍ពន្ធក

ប្រឹងទាញទង់អ្នក កត្រានាត់ស្តួសក្រោក ស្រងឹតហក

តវៃហង់ដេថា ។

អាខ្ញុំចង់មុខ កំប្រឹងកំប្រក កំប្រានដូចស្វា

មមមមម ពាក្យលេណា ដូចក្នុងពុទ្ធា

មិនដឹងក្បាលឡើយ ។

៣៧០- គេហៅឲ្យទៅ យកសំពត់អាវ ប្រែជាវៃក្នុងញ

ថានោះថានេះ ស្រមះស្រមួញ ធ្វើមុខដូរហ្មញ

ដូចខ្មាចចុះណា ។

ពោធិ៍សត្វស្រែក ប្រកួតប្រកែក ពុំទៅសោះសា

បុរសនោះទាញ អ្នកក្រាញរ្យោង ពួងលំអាចារ្យ

ចេញមកជាប់ខ្ញុំ ។

ស្រែកសួរទៅថា ដូចម្តេចក៏អា ទង់ទាញវៃ

មានកំនាន់កេទ មានហេតុកលអ្វី ម្តេចមិនស្រងឹ

ឲ្យអញបានជើង ។

អាឯងអស់នេះ ធ្វើយ៉ាងដូច្នោះ ហៅឥតដំណឹង

បន្តិចអញឲ្យ វាទៅលើវីង មុខអាឯងហ្នឹង

មិនឈ្នះវាទេ ។

បុរសនោះណា លុះឮអាចារ្យ បន្ទោសដួសដេរ

លុះលុកជង្គង់ ងាកអង្គការយ លើកហត្ថចាំដទៃ

សំពះអាចារ្យ ។

៣៧៥- ដំកបទៅខ្ញុំ ថាគ្មានហេតុអ្វី ទេលោកគ្រូភា

បានជាខ្ញុំបាទ សង្ឃឹកម៉្លោះណា ភ្នឹកមានមេត្តា

អាសូរកែប្រែ ។

នាំទៅយកទាន ភ្នឹកគេអ្នកមាន ចិត្តជាប្រពៃ

គេផ្តាំខ្ញុំថា ទុក្ខភ័យនៃវៃហ គេនឹងប្រសើយ

ធ្វើបុណ្យឲ្យបាន ។
មានអ្នកឯណា ខ្វះក្រែងធនធាន
សាសន្តពតិមាន គេដឹងដោយដាន
គេផ្គាំផ្គង ។
ឲ្យដល់លំនៅ នៃគោរោះណា
កាមប្រាណប្រាថ្នា ដំរាបលោកតា
ពាក្យពិតប្រពៃ ។
សិស្សដំរាបប្រាប់ ហើយធ្វើយវិន័យ
ទៅចុះកុំភ័យ អត់មានទោសព្រៃ
ទេទៅកុំខាន ។
ស្តាប់ពាក្យអាចារ្យ ចង្អាប់ប្រើប្រាណ
ធ្វើយទ្វាស់ទៅក្នុង ថាខ្ញុំមិនហ៊ាន
ទៅទេលោកតា ។
ស្ងៀមស្ងៀមមិនសម ស្ងៀមលើសអាត្មា
ចុះក្រោយទេណា គេនឹងមេត្តា
ឲ្យឯងញយ ។ ។
បេសគេមក ឲ្យមានក្បួនក្រោយ
គេឲ្យករតឡោយ គេដោះផ្តល់ឲ្យ

គេសួរខ្ញុំថា
ខ្ញុំបាទបាទប្រាប់

ឲ្យនាំយកទៅ
គេនឹងឲ្យបាន

អាចារ្យបានស្តាប់
ថាបើដូច្នោះ

ល្ងង់១- ពោធិសត្វ
អ្នកក្រាបសំពះ

រូបនៃខ្ញុំ
ម្តងនេះគេឲ្យ

អំពូតកុំយក
មុខឯងដូចដួក

កើតខ្មាស់គេក្រែក ។
ឯអាចារ្យធ្វើយ មិនស្ងៀមក៏ហើយ យកមកកែវ
លក់យកកាសប្រាក់ ទុកដាក់សិរិច ចិញ្ចឹមអាស្រ័យ
ថ្ងៃយប់នឹងគេ ។
តន្ត្រីកុម្មុញណា ពិតតុំហ៊ានខាន ខ្លាចអាចារ្យដេរ
ដាលដោះឡើងតូ ដើរទៅតាមគេ គិតរកកល់កែ
មិនចង់ទៅឡើយ ។
ល្ងង់២- បុរសដួងក្តី តែងត្រឡប់មាឌ ច័ដូចដឹងធ្វើយ
ឲ្យពោធិសត្វ កាន់គ្រឿងហើយ ឯងធ្វើប្រាថ្នើយ
ហាក់ឯងនាយកាយ ។
ចង់ប្រោយក្បួនក្តី ឯងគោរពអាណិត មើលនាយមើលអាយ
នាំពោធិសត្វ បុរសនោមនាយ ទទុស្រូវផងសើចសាយ
ប្រហឹងអធិកធិ ។
ឯពន្ធព្រុក្ខា អ្នកនឹកអនិច្ចា ខ្លះពាក្យក្នុង
ទុរហតុវត្តគ្មាន ធនធានឡើយហោង ទំនើងអ្នកផង
ធ្វើម្តេចៗ បាន ។
ល្ងើយចុះតាមកម្ម ពិតប្រាកដនាយនាំ អំពីចុកណា
មកផ្សំមកផ្សំ ឲ្យដល់អង្គប្រាណ ឲ្យក្រប្រមាណ

ក្រមើលមិនយល់ ។

អ្នកទៅចាំបុត្រ
បុរសនាំថ្នាំ

ខ្លាសអស់អ្នកស្រុក វែនសេសល់មណ្ឌល
ដល់ហែននិមល ពោធិមន្តល

នឹកក្នុងចិត្ត ។

៣៧០- អញ្ជាចូលទៅ

អ្នកគិតម៉្លោះបាទ

ក្នុងផ្ទះគេកូរ ក្រែងគេថែថា
ប្រែប្រាណយាត្រា អង្គុយវែកវែង
មុខផ្ទះនាងនោះ ។

បុរសចូលដល់

នាងត្រេកអរសេសល់ ព្រំព្រាបពុទ្ធិនោះ

នាងនាថវែរចៀន

មើលមៀនទៅស្មោះ យល់មហាបុរស

អង្គុយកាន់ត្រ ។

គន់អង្គុយទ្រង់ច្រាយ

គន់រូបគន់កាយ ល្អល្អះពេកក្អាត

មើលទៅសំលៀក

ស្លៀកឯតំណាត់ រចនាតាត់

ទឹកដោកដាំ ។

នាងមើលសព្វប្រាណ

ស្គាល់ដាក់ភ្នែកបាន ចំណែកចំណាំ

កាលជួបពីគូច

នាងដូចកត់ចាំ ជាហេតុបុព្វកម្ម

បានសាងនឹងគ្នា ។

ស្គាល់ដាក់វាគូ

ក្នុងប្រាណបាទនូវ ស្រយាលទុក្ខ

ថែមទុក្ខទៀតថ្មី

នឹងប្តីក្រោ ត្រាត់ប្រាសមាតា

ក្ស័ណក្ស័យបារក់ចង់ ។

៣៧១- មកនៅឯកោ

វិណ័តកខ្ទប

ឯកឥតទុកិយា ក្រមោចឯកអង្គ

កណ្តាចផុយផង ទ្រាំបរិផ្គិតផ្គង់

ក្រងស្បៀកទៅ ។

នាងមើលសព្វគ្រប់

ទុនកក្រសក្តាប់ សញ្ជឹងសុបសៅ

ស្រក់ទឹកនេត្រា

ទុកក្នុងក្តៅ ហើយនាងស្រែកហៅ

ខ្លាតក្សមេត្រី ។

ថាខែអ្នកប្រស

កុំនៅឯនោះ មកនេះខ្លាចអ្វី

មកពិសាស្នា

ពិសាបារី បារាំងថ្មី ។

ទើបយកពីហោ ។

ខ្ញុំនឹងឲ្យទាន

សំពត់ហូលមាន អាវែប្រាំកំប៉ៅ

ជាហិមបារីកំប៉ៅ

ចិនចារសេឡោ យ៉ាងក្រាស់យីហោ

វៃឡសយយ៉ាងឯក ។

ពង្សពុទ្ធនូវ

ពូនាងហៅចូល បេះតែប្រកែក

អ្នកលបមើលមៀន

បែរចៀនចុងក្នែក ស្គាល់ដាក់ពុំបែក

ដោយទិព្វញ្ញាណញ្ចេយ្យ ។

៤០០- នឹកថានាងនេះ

សមបុត្រពន្ធក

ប្រោងល្អម៉្លោះ តើគាយប្រពៃ

នៃភោគសេដ្ឋី មែនមិនដទៃ

ឯទៀតនាថា ។

ឥច្ចើន្តប្រាណ នេះនៅធនធាន ដូចដើមទៅកំ
នឹងបានមូលមិត្ត ស្មាលស្មិទ្ធស្មហា ម្តេសេប្រា
ជាគូកុំឃ្លាត ។

ឥច្ចើន្តសមទាន រួមរួមបែបន ទៅនាក្នុងជាតិ
នេះនិរាសត្វាយ ភីកាយគោមស្តាត ហេតុបាបបង្កាត
បង្កូចឲ្យកាប់ ។

ចរក្តិលបង្កំន់ ឲ្យប្រាសជំបន់ ខ្ញុំធនធានទ្រព្យ
ព្រាត់ចាំនិចិត្ត មាតាសិរីស្វាម គិតទៅកុំកាប់
កុំគួរថើប ។

ឲ្យតិកត្តុស្តាយ រួមគង្គទ្រង់ប្រាយ កបកល្យាណី
ច្រឡោសច្រឡង់ គន់គួរចេតិ រីកម្តេមេត្រី
ជាគូស្មហ៍ស្មិទ្ធ ។

២០៥- សួនអើយជាតិនេះ សមនឹងរចះ ពុំបានដូចជិត
អសោចអភកា អសារគំនិត គំនូរតូរិត
កាប់អតប្រយោជន៍ ។

ភិកម្មនាំកាយ ឲ្យប្រាសព្រាត់ប្រាយ អសារអសោច
ក្បាលមួយម្នាក់ឯង កវណ្ណនិកលោក គ្រូនិងគ្រូនិរោច

ស្រងុលទល់ទុក្ខ ។

វេលានេះហើយ ព្រលឹងបង្កើត បង្កបានឃើញមុខ
ខែនុដុន្តល្អ ចិត្តបង្កើតក្ត តឹងទ្រង់ចើសចុក
ស្មើគ្នាយថ្ងៃមធ្យាក់ ។

ឧសម្បូនចាំ បួនបានចំណាំ រូបពង្រៀមរក្ស
ទើបមានចិត្តថ្លៃ កាលយនៃអ្នក មានចិត្តស្មោះស្ម័គ្រ
ជាកូននឹងគ្នា ។

ឃើញបងទុក្ខិត ហៅឲ្យសំពត់ អាវព្រៃជា ។
ជាហ៊ុមថ្នោងថ្មី បារម្ភស្វា ឥច្ចើន្តនេះណា
បងខ្លាចពេកក្រៃ ។

២១០- នឹងទទួលយក របស់នោះមក ស្ងៀកពាក់ប្រស្រីយ
ខ្លាចក្រងកុំស្ងាត់ សាសត្តសូមែ ដល់ចាស់ចង្រៃ
សេដ្ឋីឬស្សា ។

សមនឹងទ្រង់ ប្រមាថវាយដំ ដល់កវកនិដ្ឋា
ជាបួនមានៈ បង្កើនចិត្តា ហើយប្រើវាសា
មកចាប់អញទៅ ។

ចំបាត់ជន្មា អូសចោលអសារ ក្នុងព្រឹក្សព្រៃព្រា
គេខ្លាចអស់ឯង កវណ្ណនិកតដៅ ឥតញាតិមួយនា

ជាទីគំនិតនាង ។

គិតលេសូរ្យក្រ គួរកុំគ្រេកអរ នឹងទ្រព្យធនធាន
ឈប់ចាំមើលព្រង ខ្លាចក្រែងវាមាន ឈ្លើយប្រាំអត់ឃ្លាន
តាមកម្មវេក ។

អ្នកគិតសព្វគ្រប់ ក្រៀមក្រំសញ្ញប់ កុំចេញចរចា
នាងនាថយង័យល់ រឹងទល់ទុក្ខ អាណិតភស្តុ
ស្មើស្មើយជីវិត ។

៤១៥- នាងហៅទៀតស្មោះ ឃើញអ្នកកំឡោះ អាញញមកជិត
អ្នកអើយអ្នកកុំ បារម្ភភ័យភិត អស់អែកក្នុងចិត្ត
ខួបខ្លាចអ្វីឡើយ ។

ពន្យកព្យាបាល ភ្លាប់នាងនាមយង័ ហៅដូច្នោះហើយ
ចើបមានវាថា សាសន៍គ្នាស្រើយ ថាទនាងអើយ
អរពោកណាស់ណា ។

គឺមោះរ៉ូនេះ សំពត់ល្អម៉្លោះ លើសលើគាតា
រ៉ូបាចមិនហ៊ាន គោងកានសោះសា ស្ងៀកទៅមិនជា
ប្រយោជន៍ប៉ុន្មាន ។

ខ្លួនរ៉ូលំបាក លំបិនគោកយ៉ាក កំព្រាព្រួយប្រាណ
បែបនឹងតែងអង្គ ឲ្យអង្គសន្តាន ផ្ទឹមនឹងគេបាន

ចើបគំនិតស្រីសម ។

អ្នកថាម្ល៉ោះថ្នាក់ ហើយចើបបោះឆ្នោត ឲ្យទៅអ្នកនាំ
ក្រោកក្រែកសរុបសរុប លោលោភលលា រូសរេទន្ធន្នាំ
ទាន់ទៅផ្ទះ ។

៤២០- ឯនាងនិមល ក្រឡេកយង័យល់ រៀមរត់ស្រឡះ
កុំទទួលទ្រព្យ នាងថប់ពោកណាស់ គិតទ្រង់ស្មើស្មោះ
គន់គិតថែថា ។

ឧប្បសព្វលើស សមអ្នកទេវីន ទាំងបួនជំនក់
អ្នកស្តាប់បួនជំនក់ ហើយអ្នកគិតថា ចិត្តបួនបូស្សា
ដូចជាឥតុក ។

បានជាអ្នកថ្ងៃ អ្នករត់ដោះវែង មិនមើលក្រោយមុខ
ឥតនេះទេ បួនរត់ក្នុង កុំនឹកថាសុខ
សប្បាយឡើយណា ។

នាងនាថគិតហើយ ទល់ទុក្ខកុំស្ងៀយ ស្រក់ទឹកខ្មៅ
ការណាចអាណិត គន់គិតអនិច្ចា រឹងច្រវិសា
ដែលនាំនោះខែ ។

យល់នាងយំយែក ក្រោចស្រង់ទឹកក្អែក សួរទៅវិលវៃ
ថាម្តេចអ្នកនាង រូបកងប្រពៃ វែនសោយពាលីយ

៤២៥- នាងឆ្លើយដោះសា
ក៏ប្រោនកំប្រា
តាតក្រអូម៉្លះ
ក្លាស់ក្លាស់ដាច់ជិត
ហេតុតែខ្សែខ្សាយ
កុំហិនយកទាន
រួចគាត់ប្រែឯង
តែងតែវិលវែង
បុរសនោះឆ្លើយ
វែមន់ជ្រៀងជ្រៃ
៤២៦- ទើបបុរស
អ្នកបានពីនឹងខ្ញុំ

អាឡោះកលអ្វី ។
អ្នកអើយខ្ញុំគា-
វេទនាវតថី
អ្នកនោះឯងណា ។
សំពត់ដាច់ប្រះ
រឹកអាត្មា
នឹងតាត់ពេកក្រៃ ។
ខ្ញុំប្រឹងទស្សៈហ៍
ខ្ញុំគិតអនិច្ចា
ខ្ញុំកើតទុក្ខ ។
កើតមកហើយតែង
ដូចកង់ប៉េ
វេកបាបកាយ ។
ជាឧនាងអើយ
តែងតែពយមាយ
កុំថេរឋិតឡើយ ។
ម្តេចទៅនាងអើយ
ឥឡូវនាងអើយ

ណិតអ្នកក្រក្រ
ខ្ញុំគិតប្រណី
ខ្ញុំប្រឹងទស្សៈហ៍
ខ្ញុំគិតអនិច្ចា
ខ្ញុំកើតទុក្ខ ។
ជាផ្លូវអនិច្ច
តាមដោយវេ
រូបយើងទាំងខ្សាយ
វិសាមរសាយ
ម្តេចទៅនាងអើយ
ឥឡូវនាងអើយ

អ្នកគិតយ៉ាងណា ។
នាងគ្រាន់ឆ្លើយទៅ
តែកុំបានគ្រប់
អ្នកនាំដល់ហើយ
កុំដូចគំនិត
ខ្ញុំឲ្យអ្នកតែ
ហើយនាងកើចយក
បុរសស្រាតស្រួល
លានាងនិមល
៤២៧- ឯគ្រូអាចារ្យ
ឯងប្រាប់អញថា
អ្នកខ្សត់ទុក្ខិត ។
ឲ្យឯងនាំទៅ
ឥឡូវម្តេចអ

អ្នកគិតយ៉ាងណា ។
ឲ្យខ្ញុំឥឡូវ
សាយសព្វប្រការ
នឹងចង់ឲ្យទាន ។
ឥឡូវអ្នកអើយ
ដែលគិតចង់បាន
ដូចអ្នកឃើញស្រាប់ ។
សំពត់មួយទេ
ឲ្យមកប្រញាប់
ដៃបុរស ។
ប្រាក់ព្រមទទួល
ដើរដល់គ្រឹហា
ចរចូលទៅខ្ញុំ ។
ឯណាឃើញវ៉ៃ
មានចិត្តប្រណី
អ្នកខ្សត់ទុក្ខិត ។
នឹងឲ្យសំពត់
វិលមកចំហុក

អ្នកគិតយ៉ាងណា ។
ឲ្យខ្ញុំឥឡូវ
សាយសព្វប្រការ
នឹងចង់ឲ្យទាន ។
ឥឡូវអ្នកអើយ
ដែលគិតចង់បាន
ដូចអ្នកឃើញស្រាប់ ។
សំពត់មួយទេ
ឲ្យមកប្រញាប់
ដៃបុរស ។
ប្រាក់ព្រមទទួល
ដើរដល់គ្រឹហា
ចរចូលទៅខ្ញុំ ។
ឯណាឃើញវ៉ៃ
មានចិត្តប្រណី
អ្នកខ្សត់ទុក្ខិត ។
នឹងឲ្យសំពត់
វិលមកចំហុក

មិនឃើញបានអី ។

បុរសនោះឆ្លើយ លោកគ្រូម្ចាស់អើយ ពិតដូចខ្ញុំស្តី
 ខ្ញុំនាំទៅដល់ មណ្ឌលនាងស្រី នាងមានប្រណី
 ហៅឲ្យចូលទៅ ។

នឹងឲ្យសំពត់ ស្រឡប់ចេញរត់ ចេញមកមិនទៅ
 នាងយំនាងវែយក នាងស្រែកហាហៅ ខ្ញុំចេញមកក្រៅ
 ហៅក៏ពុំបាន ។

សំពត់នេះណា ពីនាងធីតា ទៅក៏ល្ងាណា
 នាងឲ្យឈូលខ្ញុំ នាំស្រឡប់ចេញក្នុង នេះនៅខ្លះខាន
 ប្រើនណាស់នៅឡើយ ។

៤៤០- ភ្និតស្រឡប់ចេញ មិនមានកម្រែក វាធ្វើវាហើយ
 មិនទទួលបាន នាងខានជាត្រើយ កុំអីលោកអើយ
 បានគ្រប់ប្រដាប់ ។

ឯភាពារ្យឆ្លើយ ដូច្នោះអាអើយ ហៅមនុស្សឥតភ័យ
 គេគិតអាណិត ព្រោះឯងខ្វះក្រៃព្រូង គេរកគេចប់
 គេរះឲ្យបាន ។

រដ្ឋចឡើយមិនយក ហេតុកែអ្នកដាក់ មិនសមនឹងមាន
 គេឲ្យទេ វេះវេះប្រែប្រាណា ពិតពុំចង់បាន

វាហើរទៅចុះ ។

ពោធិសត្ត ព្រះពាក្យភាពារ្យ ចេញសង្ឃបោះ
 អ្នកអង្គុយស្ងៀម អីមអៀមអេះអុះ គេសើចហសហុះ
 ហសហាយគ្រប់គ្នា ។

ឯនាងទេវី កាលក្រោយពោធិ ចេញចេញកយា
 នាងកែងទល់ខ្ពស់ កុំសុខអង្គី ក្តៅក្តៅទុក
 កុំចេញសាសន ។

៤៤១- នាងមានប្រាជ្ញា កុំឲ្យនរណា គេដឹងឡើយហោង
 កែមនុស្សក្នុងផ្ទះ ស្រឡះជាម្តង កុំឲ្យដឹងផង
 មួយជាពីរឡើយ ។

នាងបានដឹងដាច់ ជារៀមសំណាក់ នៅភាពារ្យហើយ
 នាងប្រាប់ទាសី ថាហែនាងអើយ ចិត្តអញពុំស្ងៀម
 នឹងអ្នកនោះណា ។

ចង់ឲ្យបាន អាណិតភ្និតគ្នា ដល់ព្រះសាសនា
 ប្រសិនឲ្យបាន សមមានផល ជាដីអស់អ្នកណា
 ដទៃទៀតទៅ ។

នឹងបានបុណ្យនោះ ជឿនដូចអនុគ្រោះ អស់ខ្ពស់សាកសៅ
 នូវអស់ព្យាបី ស្ងៀមពីក្តៅក្តៅ ចូរចង់ទៅហៅ

យកមកឲ្យបាន ។
 ២៧០- មេតាសីនោះ ចូលជិតចំពោះ ហើយប្រាយប្រាប់ទៅ
 ថាហេតុអ្វី កំឡោះរលួយល្អៅ ពីនាងនោះមេត្តា
 កេសរមោលា ។
 ប្រើខ្ញុំឲ្យមក អញ្ជើញនាំយក អ្នកទៅផងគ្នា
 នាងផ្គុំកំហិត ឲ្យគិតមេត្តា ឲ្យខ្ញុំយាត្រា
 ទៀតទៅកុំខាន ។
 ស្រឡាចចេកឆ្ងាយ ថាហេតុអ្វី ខ្ញុំទៅកុំបាន
 ភ្ញាក់មាត់រវល់ អំពល់ក្នុងប្រាណ រៀបចូលផ្គុំគ្រាន
 ង៉ាបាយអំឡូវ ។
 ទាសីថាយើ អ្នកប្រសូប្រសើរ កុំថាប្លែកកូរ
 រវល់ម្តេចម្នាក់ មេត្តាឆ្លៀតទៅ រំពេចប្រសពៅ
 សឹមវិលមកផ្គុំ ។
 ពោធិឆ្ងាយថា ឈ្លើយនាងយាត្រា វិលវិនិទៅហាន
 ជំរុបអ្នកនាង ប្រេងឆកល្យាណ កុំឲ្យគិតកាន

ឲ្យបានខ្ញុំឡើយ ។
 ២៧១- ទាសីនោះណា ល្អនិលោមប្រើគ្រា អូនអស់ចិត្តហើយ
 ឲ្យបំប្លែងនាយកាយ កែក្រាយគោះតើយ ថែចង់នឹងចងើយ
 ចៀងថែថែថា ។
 ពុំព្រួយអើយ បាយបានផ្អែមហើយ ហុកផ្អែកផងណា
 ពោរពេញពាំងចាន មិនហ៊ានភោគ្តា កោតតែចិត្ត
 ចេះប្រាំអត់បាន ។
 ពន្ធកង្វែរស្រី ពួកក្សត្រាសី ពុំចេញសងសិរ
 អ្នកក្រោកគុំលង់ ចូលក្នុងជើងគ្រាន លាងផ្គុំលាងចាន
 ង៉ាបាយព្រឺងយ ។
 មេនោះហួសចិត្ត ទញ្ជាទល់អំនិត លោមពុំបានឡើយ
 ទើបវិលវិនិទាន ដល់ហាននាងហើយ ថាអ្នកម្ចាស់អើយ
 អ្នកប្រសូនោះណា ។
 ខ្ញុំល្អនិទ្ធាល ខ្ញុំលោមឲ្យមក មិនត្រមសោះសា
 ចេះតែប្រកែក ផងក្រញាញា ត្រឡប់ណាសប្រែថា
 ចូលង៉ាបាយបាត់ ។
 ២៧០- នាងស្តាប់ទាសី វិនិច្ឆ័យទុកខ្ញុំ ផ្សារខ្លាចប្រមាត់
 អស់អង្គការយ ដូចគេរៀលកាត់ ស្រឡិតស្រឡាត់

ស្រឡាតាលើខ្លើយ ។

ដៃដាក់លើថ្ងាស់	គិតថាអ្នកមាន	សំឡាញ់ប្អូនអើយ
អ្នកកាត់អាស៊ីយ	គ្មានគិតទៀយ	បានជាធ្វើហើយ
	មិនមានអើបើ ។	

ប្អូនអ្នកសព្វថ្ងៃ	រងទុក្ខក្រែក	គ្រាស់ក្របើរ
បើរះយ៉ាងណា	កលការគិតធ្វើ	ឲ្យដឹងដំណើរ
	ចំនងអ្នកថ្ងៃ ។	

នាងតែងរំខាន	នៅលង់ប្រមាណ	ជាពីបើថ្ងៃ
នាងហៅទាស	ស្រដីថាវហ	បន់មកនេះខែ
	ឆាប់ៗ ម្នីម្នា ។	

ទាសចូលផ្តាន	ដល់នាងកល្យាណ	ហើយទើបសួរថា
អ្នកហៅខ្ញុំប្រើ	ឲ្យធ្វើអ្វីណា	ឬមួយមានការ
	ដូចម្តេចអ្នកម្ចាស់ ។	

២៦៥- នាងថាបងអើយ
 ចិត្តចង់ឲ្យទាន
 អញចង់ប្រើបង
 នាងថាម្ចាស់ទាន

អញគិតទៅហើយ	ហៅមានកម្មត្រាស់
ក្រែងបានបុណ្យខ្លះ	ឥឡូវស្រឡះ
គ្មានជាប់និស្ស័យ	។
ឲ្យទៅទៀតលង	មើលការនេះខែ
កល្យាណប្រពៃ	នាងចូលក្នុងវៃ

យកម្លូបៀកស្នា ។

ដាក់សិនគ្រឿងទេស	ក្រអូបពិសេស	ពិសិទ្ធិសា
បារីបារាំង	ភ្នំនិង យ៉ាងជា	បៀកស្រេចនាងនា-
	រ៉ែមកផង ។	

ស្រីស្រស់ពិសេស	យកហូលផ្កាទេស	ចាក់ដាច់ពិញ្ចូន
ការព្រយ៉ាងគ្រាស់	ឡើយមានក្លិនទង	ក្រហមដួងឯង
	មិនបាច់ឲ្យដី ។	

ជាហ៊ុមប៉ាក់ថាវ	ភ្នំមេត្រីខ្មៅ	ទឹមភ្លោះថ្មី ។
កន្លែងក្របាច់	សម្រាប់ហោថ្មី	ហើយស្រេចស្រស់ស្រី
	យកគ្រឿងស្បែកជើង ។	

២៧០- ហុចឲ្យទាស
 ដល់នឹងគំហព្យ

មេនោះឃ្នកភ្នំ	ចរចេញច្រើន
ម្នីម្នាសុះឡើង	អង្គុយបក់ជើង
សំពះពោធិ ។	

ហើយហុចម្នីម្នា	និយាយប្រាប់ថា	ពីនាងទេវី
នាងឲ្យទានអ្នក	ស្ងៀមពាក់កុំពី-	ភាសកិកកយី
	បារម្ភខ្លាចអ្វី ។	
នាងឲ្យទានស្មោះ	កុំគិតដោះ	ដោយកលសេចក្តី
នាងឃើញអ្នកខ្វះ	ទុក្ខក្រែក	មានចិត្តប្រណី

អ្នកមិនមានស្បើយ ។

ពន្ធកុំសពល មៀងមើលទៅយល់ សំពត់នោះហើយ
ឃើញគ្រប់ប្រការ ទឹកថាមានអើយ ចិត្តទៅនៅឡើយ
ពាល់យមៀមរក្ស ។

ឧដូចរូបបង គុំគូរខ្លួនល្អ មានទីនិរន្តរ៍
គួរតែភោះភើយ ព្រងើយជាន់ជាក់ ស្ទូនអើយហេតុអ្នក
មាសមានមេត្តា ។

៤៧៥- ស្រីអើយបងថប់ ទីនិរន្តរ៍ទ្រព្យ គុំម្ហូនស្នេហា
ខ្លាចក្រែងគុំស្លាប់ គុំបាត់វេទ ពួផល់ទៅមហា
សេដ្ឋីឥត ។

នៃចូនព្រលឹង ម៉ោះហើយសមនឹង យកទៅធ្វើទុក
ខ្លួនចងឯកា អ្នកណាបម្រុង ខ្លួនយូរគតិស្រុក
អត់ឥតម្ហូម ។

គិតហើយឆ្ងៃយថា ខ្ញុំអរហើយណា ទីនិរន្តរ៍នោះឆាយ
មានចិត្តមេត្តា ករណាអង្គកាយ អរណាសំនាន់កាយ
កេអ្វីផ្អែមខ្លាច ។

តែថាខ្លួនខ្ញុំ ខ្យងខ្យាយពេកគុំ គួរតែប្រើមាន
ទទួលទ្រព្យនេះ ល្អម្ល៉េះលើសប្រាណ ស្ងៀកម្តេចនឹងបាន

បើខ្លួនសាត់ព្រាត់ ។

ចូរនាងយកទៅ ជូននាងស្រីពៅ ហើយជំរាបនាត់
ថាខ្លួនខ្ញុំ សូមសុំប្រណិប័តន៍ មកនាងស្រីវិញ
កុំឲ្យអន់កាក់ ។

៤៨០- ថាហើយក្រោកចេញ ចូលទៅក្នុងវិញ គឺនិរន្តរ៍លមលាក់
ឯមេតាសិ ស្រដឹកកំទាក់ ស្រែកប្រាប់ថាអ្នក
ខ្ញុំលាទៅហើយ ។

លាស្រែចេញចុះ ដំដើរទៅគ្រោះ ជូននាងជាត្រើយ
ដល់ចូលសំពះ ថាម្ចាស់ខ្ញុំអើយ គាត់តុំយកឡើយ
ណាអ្នកម្ចាស់ខ្ញុំ ។

តាសីនោះណា ជំរាបចិត្តា សព្វគ្រប់អស់ដំ
ណើរនៃមហាក្សត្រ បុរសរក្សាម្យ ពោធិ៍ទុក្ខម
ដោយជាន់ទំនង ។

កេសរធិតា បានស្តាប់ហើយណា នាងនាថ្ងៃស្រែន
ទុក្ខទោមនស្ស កត្រូវសៅហ្មង មិនចេញសូសេន
ដល់តិចឡើយណា ។

អនិប្តាកម្មអើយ កើតជាតិរនះហើយ ហៅសែនវេទនា
កើតទុក្ខក្នុងប្រាណ គ្មានបានស្រាលជា កម្មអ្វីកាលត្រា

មុននេះតែម្តង ។

២៨៥- ប្រុសប្អូនអើយ
ប្អូនគិតនឹកអ្នក

អ្នកស្តាប់ប្អូនហើយ គ្មាននឹកដល់តិច
គ្មានគាត់គ្មានភ្លេច អ្នកចេះតែគេច
តើគិតយ៉ាងណា ។

ឡើយម្តងបាន
ឲ្យដឹងពាក្យពេចន៍

អ្នកមកក្នុងឋាន ប្អូននឹងសួរការណ៍
ដូចម្តេចដូចម្តេច ពោះកាចៈពោះជា
នឹងងាយគិតទៀត ។

ឥឡូវនេះហើយ
ប្អូនគិតប្អូនគេច

អ្នកប្រុសប្អូនអើយ ប្អូននឹងចង្រៀត
ប្អូនឈ្មោះប្អូនភ្លៀត ប្អូនស៊ីបប្អូនស្រៀត
សព្វគ្រប់ប្រការ ។

អ្នកបែរអ្នកចៀត
មិនមានអាសូរ

គ្មានបានឃើញស្រៀត ឃើញស្នាមគ្រងណា
ឲ្យចូរចិត្ត កុំឲ្យប្អូនដក
ចន្តចៅអែះ ។

នេះម្តងចេះតែ
ប្អូននឹងទុកគិត

ប្រកែកសាញ់សែ ជាណោះជាណោះ
រំលឹរំលឹស្នើប្រះ ស្នើប្រាសរចេះ
បោចសាច់ស្នូត ។

២៨៦- បានឃើញមុខហើយ
កន្លែងកន្លែង

ស្មានថានឹងស្ស័យ ប្រែថែមទុកគ្រូក
សព្វថ្ងៃស្នើរត្រូក រងទុក្ខរឹងរូត

ថែមហើយថែមទៀត ។

ស្មាលាពេសា
សសៀវជ្រុលជ្រុក

បើប្អូនប្រុសកំ មិនងាយឆ្ងាស់ភ្លៀត
សសឹកសសៀត សសុលវៀតជ្រៀត
ស្នើឲ្យអស់ការណ៍ ។

នេះប្អូនជាស្រី
នឹងធ្វើដូចប្រុស

ទញ់ចាល់សេចក្តី ពន់ពេកណាស់ណា
ក្រែងខុសមាត្រា មិនឈប់ក្រែងអា(១)
សារសោះទេពៅ ។

ទៅនាងគិត
កក្រាស្នូតស្នូប

វិវាទក្នុងចិត្ត ទល់ទុក្ខកាត់ក្តៅ
សញ្ជប់ស្ងៀមនៅ តែងចាំមើលផ្លូវ
ចង់ដួបស្វាមី ។

សព្វថ្ងៃទៀងតែ

លង់លុះដល់ខែ ចេត្រចូលផ្កាប្តី
អស់មនុស្សស្រីបស្រុស ទាំងប្រុសទាំងស្រី ជ្រុលជ្រើមឃ្នាតខ្ចី
យកកាសយកប្រាក់ ។

២៨៧- ទិញទៀងក្រមា
ក្រហមទៀងលឿង

ទិញទស្រីព្រង្គា មកជ្រលក់លីក្ខ
ភាមតែចិត្តស្ម័គ្រ ខ្លះខ្លាតក្លាក់
ក្រមាស្នីដៃ ។

អ្នកខ្លះចេះដំរី

ជ្រលក់ដកគាំ ចង្កូរបេត្តី

១- ដែលត្រឹមត្រូវតិ អ តែនេះសម្រួលតាមសម្បជញ្ញា

ចង្កូតគេង	កោងកែងហេតុ	អ្នកខ្លះដើរវៃត
	ដើរគិតចង់ស្រី ។	
ខ្លះស្ងៀកសំពាក់	បាក់ស្រែសសុទ្ធ	ពាក់អាវស្ងៀមថ្មី
ដៃកោងខ្លះ	ល្អល្អចុះដី	នាំគ្នាចាត់សី
	សើចលេងសប្បាយ ។	
ឯអស់ស្រីផង	តែងតូចៗក្រហម	ឥតមោះក្នុងកាយ
លាបលាយទឹកកប់	ក្រអួចសព្វហាយ	ក្រឡប់ក្នុងកាយ
	អស់អង្គក្រឡើយ ។	
ស្រីខ្លះខ្លួនខ្លៅ	លាបច្រងើប្រោះមេរ្យ	ប្រឡាក់ឈ្នក់ឈ្នី
មើលទៅកញ្ចក់	សិតសក់វែកវី	ចាប់ក្រមាស៊ី
	ដណ្តប់គ្រលំ ។	
៥០០- ខ្លះកាត់សក់ថ្មី	ស្អាតខ្លួនពិសី	ដោមដាក់កន្ទំ
ស្ងៀកហូលចំប្រប់	ដណ្តប់ជាហ៊ុម	ចុះដើរនិយម
	និយាយលេងលេង ។	
ខ្លះទាស់ថ្កាស់ផត	ដោះស្រិតចូរស្រុត	កែកាត់សក់ជ្រង
លាបច្រងើប្រោះមេរ្យ	ចាប់ខ្លៅផ្សំផង	ស្ងៀកខ្លោងចែកផង
	ក្រមាស៊ីខ្លួន ។	
ប្រុសស្រីអ្នកស្រុក	ស្រីចស្រួលគុក	ទាំងចិនទាំងយួន

ដើរលេងចៀប្រាំ	លេងច្បាប់ខ្លួន	ខ្លះឈ្នះបានច្រើន
	ចែកគេចែកឯង ។	
ពួកក្មេងកូច ។	លេងឈ្នះហាក់ហ្ន៎	ប្រឡូកប្រឡូង
លេងគោះពញាក់	លេងលាក់កន្សែង	លោកចាប់កូនខ្លួន
	លេងលោកអង្គាក់ ។	
ឯអង្គការពារ	មានចិត្តមេត្តា	ពង្សពោធិបក្រ
ប្រាប់ទៅភរិយា	ថាឯងយកប្រាក់	ស្នើបានមួយកាក់
	ឲ្យស្រឡាចចេក ។	
៥០៥- ឯនាងភរិយា	ស្តាប់ហើយម្នីម្នា	ចូលក្នុងដំណេក
ចាក់សោយកថង់	ភ័ក្ត្រក្រែងដេក	ក្នុងកែងក្រឡេក
	ម្យ៉េងមើលនាយអាយ ។	
ហើយលូកយកប្រាក់	ស្នើកូចមួយកាក់	កាន់ទុកខ្លៅដៃ
ហើយរៀបផ្គិតផ្គង់	ចង់ចង់ដែលស្រាយ	ទុកដាក់សព្វសាយ
	ចាក់សោគ្រែគ្រប់ ។	
ស្រេចហើយម្នីម្នា	ចរចេញលីលា	ភ័ក្ត្រចង់ចង់
ដើរដល់អាចារ្យ	ហើយណាមានលប់	អង្គុយស្ងៀមស្ងប់
	ហើយហុចប្រាក់នោះ ។	
ទៅឲ្យកុមារ	ប្រាយប្រាប់ថាគា	យកប្រាក់ទៅចុះ

ឧទ្ធរណ៍ចូលគ្នា ចំណាំស្រីច្រស គេលេងសព្វសុស
 តែកល្បិចគ្នា ។

ចិញ្ចឹមគេលេង ដូច្នោះអាង ទៅកាមចិត្តា
 ទោះឆ្ងាយទោះជិត កុំគិតឡើយណា លេងឲ្យសុខសា-^(១)
 ច្បាយចិត្តខែចៅ ។

៥១០- កង្វរពោធិ៍ពុទ្ធា ពូហើយម្លឹងម្លា ចរចូលជិតទៅ
 ដល់ហើយក្រញក្រាប ស្រពាបស្ងៀមនៅ ទន់ស្តាប់ប្រដៅ
 គរិយាភាពារ្យ ។

ទើបឆ្ងាស់ឆ្លើយថ្កាន ថាលោកឲ្យទាន ខ្ញុំបាទនេះណា
 ខ្ញុំពុំទៅលេង ដោយល្បែងឡើយណា ទុកទិញភាហារ
 ចំណីចាំឯងឡាយ ។

នឹងយកទៅប្រៃ ទៅប្រើកន្លែងនៃ សែនដូនខ្មោចម្តាយ
 ភាពារ្យបាទស្តាប់ សាសន្តិយាយ ឆ្លើយថាទៅកាយ
 ទៅគិតគាប់ហើយ ។

ទើបបោះប្រាក់នោះ ឲ្យទៅចំពោះ ពិតពុំល្មើឡើយ
 ពោធិ៍សត្វចរ គ្រេកអរអស់ស្ងៀម រួសរត់គ្រាណាគ្រើយ
 រើសយកម្លឹងម្លា ។

១- សម្រួលតាមសម្បជញ្ញ ។

បាទដាក់ក្នុងថ្នក់ វេចខ្ចប់សៀវភក់ ប្រយ័ត្នមហិមា
 ដើរថយាចញ្ជាមក រួសរកធ្វើការ បំរើភាពារ្យ
 ដូចដែលប្រក្រតី ។

៥១៥- លង់លុះសុរិយា រសៀលរស្រៀងរដ្ឋ ទៅបស្ចឹមខ្ញុំ
 ប្រាណីមប្រាណ លុះយប់ក្រី ពន្ធកដ៏ស្រី
 ចរចូលនិប្រា ។

នឹកអម្បែង ខិតដេកតុលក់ លង់លុះសុរិយា
 រុក្ខរឿងស្រឡះ រេតិបូតិ ក្រោកឡើងម្លឹងម្លា
 ដណ្តាំបាយទឹក ។

គ្លីនស្រែចរហើយណា ដោះដូនភាពារ្យ ឲ្យហូបត្រីត្រឹក
 រួចស្រែចរហើយមក រួសរកសុំផឹក ប្រញាប់ភ្នែកនឹក
 តែទៅមាតា ។

រួចស្រែចរចូលណី ក្សិណនោះមិនយូរ គ្រាបលាភាពារ្យ
 ចុះដល់ដីគិត គន់គិតថែថា អញដើរទៅណា
 កុំឱ្យដួចខាន ។

វាទាស់ពេកក្នុង គិតរកផ្លូវ ខឹងរៀសរៀងរវាង
 គិតទៅសព្វគ្រប់ ធុញ្ជប់រៀងរវាង ទន្សំគុះគេនិភាង
 ទន្សំចាល់សេចក្តី ។